No. 140. Ao. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag 3 September.

Antwoord aan een lid der Staten van Holland, betrekkelijk de levensschets, voorkomende in de Courant van 2 julij.

Eenigen tijd geleden, vereerde een lid der Hollandsche staten de redactie der *Arnhemsche Courant* met eenige aanmerkingen betrekkelijk de levensschets, geplaatst in het nommer van 2 julij laatstleden. Aan Z. Ed. werd gemeld, dat men op de gemaakte aanmerkingen in de courant antwoorden zou. Dit is tot nog toe gedeeltelijk vertraagd moeten worden, gedeeltelijk verzuimd geworden; iets waarvoor wij den geachten schrijver hierbij om vergeving vragen.

Het lid der staten, dan, vond het stuk zeer aardig en uitnemend gesteld. Doch de plaatsing er van droeg zijne goedkeurig niet weg. Het was, zegt hij, of eene persiflage, of eene wezenlijke lofrede. In het eerste geval, meende hij, dat de ridder, dien hij voor een braaf mensch houdt, niet iets zoo bijtends verdiende »hetwelk buitendien zijne politieke gevoelens even min als zijne logica verbeteren zal"; — terwijl in dit geval velen, die anders tegen hem waren, nu uit medelijden voor hem zouden gestemd hebben.

In het tweede geval, het stuk eene lofrede zijnde, meende hij, dat daardoor velen der leden van de provinciale staten, die geene voorstanders waren van het uitvallende lid der kamer, konden overgehaald worden tot andere gedachten nopens denzelven. In beide gevallen werd derhalve de plaatsing van het stuk, juist op den dag der verkiezingen, als zeer onstaatkundig beschouwd van wege de *Arnhemsche Courant*, die zich meermalen tegen den heer FRETS als lid der kamer heeft uitgelaten. — Eindelijk vindt de schrijver in de uitkomst der verkiezing de bevestiging van zijn gevoelen, naardien hij met stelligheid zou durven verzekeren, dat de heer FRETS zijne herkiezing aan het bedoelde stuk te danken heeft.

Liever dan een oordeel te willen vellen over den zin der bedoelde levensschets, verkiezen wij de plaatsing derzelve in *beide* gevallen te verdedigen, en al de aanmerkingen te beantwoorden, zonder in opening te treden omtrent het al dan niet toepasselijke derzelve, of van sommige derzelve, ten dezen.

Gesteld dus, het ware eene persiflage, zoo behoeven wij nog niet toe te geven dat de ridder, dien men voor een braaf mensch houdt, dezelve niet verdiende. Het stuk betreft namelijk slechts het openbare politieke leven van den bedoelden persoon; dat politieke leven, niet de huisselijke of christelijke braafheid, moet hier in aanmerking komen. Wanneer men dus aanneemt dat iemand een droevig staatsman, een jammerlijk logicus en een braaf man tevens zijn kan, — hetwelk wij aannemen, — dan schijnt ons de consideratie van *braafheid* hier niets af te doen; want de persoon dien men als een gebrekkig staatsman beschouwt, moet niet minder worden geweerd omdat hij een eerlijk man, een goede zoon of huisvader, een vroom christen is. En de ongeschiktheid van den bedoelden heer als staatsman, schijnt door het lid der staten van Holland te worden erkend, blijkens de woorden, »hetwelk buitendien zijne politieke gevoelens evenmin als zijne logica verbeteren zal."

Op die aanmerking moeten wij verder antwoorden, dat wij het doel van de hekelingen der pers geenszins beperken tot de *verbetering* van den betrokken persoon. Wij hebben reeds meermalen gezegd, dat wij de zienswijze deelen dergenen, die de pers beschouwen als eene soort van openbaar ministerie. Het openbaar ministerie klaagt aan voor de regtbanken; de pers voor de publieke opinie. Het openbaar ministerie legt de gronden bloot waarop het condemnatie vraagt, zoo ook doet de pers. De condemnatie, welke de pers begeert, is verwijdering des bedoelden persoons van het staatkundig tooneel. Had nu de publieke opinie magt genoeg om dengene, dien zij veroordeelt, te doen aftreden, dan kon de pers alle hekeling, alle ironie, alle persiflage laten varen. Maar daar de publieke opinie, in Nederland, die magt niet heeft; daar het volk, hetwelk men stemming in de verkiezingen voor de kamer ontzegt, dengene, dien het afkeurt, niet kan verwijderen, — zoo is het voor de pers niet genoeg meer, blootelijk *aan te toonen* dat deze of gene een ongeschikt staatsman is; zij moet hem bovendien door ironie en sarcasmes op zijne *politieke woorden of daden* van het staatkundig tooneel pogen te verjagen; zij moet daardoor anderen pogen af te schrikken van dezelfde handelwijs te volgen.

Wat nu betreft den tijd der plaatsing van het stuk, juist op den dag dat de verkiezingen moesten geschieden, — *vroeger* kon het stuk niet worden geplaatst, omdat het niet vroeger was ontvangen, en later zou men het welligt niet meer hebben kunnen plaatsen; want in de onderstelling dat het stuk eene persiflage daarstelde, zou de courant het niet hebben geplaatst na de niet-herkiezing des betrokken persoons. Na den val des heeren F.... was het stuk, als persiflage beschouwd, te moordadig. De *Arnhemsche Courant* gebruikt geene wapens meer tegen verslagen vijanden. Op dien dag dus moest het stuk — het, volgens den geachten schijver zoo »aardige en welgestelde stuk" — worden geplaatst, of waarschijnlijk nooit.

Waarschijnlijk nooit; want de *Arnhemsche Courant* hield de herkiezing van den heer F.... voor onwaarschijnlijk; en volgens het lid der staten van Holland, was zij het dan ook, vermits zij slechts door 3 stemmen, (of, indien de gouverneurs voor denzelven gestemd hebben,) door ééne stem meerderheid plaats had.

Dat onwaarschijnlijke nu is, luidens de meening van den schrijver, verwezenlijkt door de plaatsing van het stuk. Om den zoo hevig aangevallene te troosten, uit medelijden, — meent de schrijver, — gaf menig lid der staten van Holland hem zijne stem; dit hadden wij moeten voorzien; daarom hadden wij uit een staatkundig oogpunt het stuk niet moeten plaatsen.

Deze aanmerking geldt in beide gevallen, hetzij men het stuk als eene persiflage, hetzij men het als een lofrede beschouwt; want de courant had meermalen de ongeschiktheid van den betrokken persoon als lid der kamer pogen aan te toonen.

De *Arnhemsche Courant* geeft toe, dat de heer FRETS zijne herkiezing aan het stuk (hoedanig men het beschouwe) kan te danken hebben; zij erkent dat zij dit behoorde te voorzien, — en zij voorzag het. Nogtans plaatste zij het; — en zij meent hierin geenszins onstaatkundig te hebben gehandeld.

Zij meent dat hare handelwijs niet onstaatkundig was, doch zij wil zich dezelve niet als verdienste toerekenen, want het is mogelijk dat zij ten deze niet onpartijdig noch belangeloos handelde.

De aftreding des ridders ware voor haar een onherstelbaar verlies geweest. Van geen der leden eener kamer, wier zamenstelling zij bestrijdt en wenscht te zien veranderen, kan zij in een zeker opzigt zoo veel partij trekken als van den voorstander der wet van *perequatie* enz., zij heeft een individueel belang bij denzelven. Het *omne tulit punctum, qui miscuit utili dulce*, ware zonder meergemelden heer veel moeijelijker geworden. Men wil niet altijd ernstig zijn, preken en klaagliederen hooren, men wil de waarheid onder alle vormen, die dwaalbegrippen en nonsens aantoonen wil, moet niet altijd in het ernstige blijven, of hij brengt zijne lezers in slaap; eene *perequatie*, een *hoofd boven water* zijn onwaardeerbaar voor een oppositie-blad.

De *Arnhemsche Courant*, het is waar, zou den heer FRETS nooit tot haren vertegenwoordiger kiezen; maar het is der *Arnhemsche Courant* veel minder te doen om één lid uit de kamer te verwijderen, dan wel om aan te toonen dat de geheele kamer niet aan het voorgestelde doel beantwoordt; om aan te toonen dat de verkiezingen geheel anders moesten worden ingerigt. Lang heeft de courant gepoogd op de kamer en hare kiezers (de provinciale staten) te werken; doch te vergeefs; men bleef voortgaan met de tegenstrijdigste keuzen; men bleef voortgaan met vele vertegenwoordigers te benoemen, die *voor* stemden na *tegen* te hebben gesproken; men bleef er kiezen, die nimmer een woord lieten hooren; en zoodoende, wierd hunne handelwijze algemeen gevolgd, — de *openbaarheid* der zittingen, door de grondwet voorgeschreven, tot eene persiflage der natie zouden maken; want wat beteekent de *openbaarheid* van beraadslagen waar de beraadslagers niet spreken? en waar er dus niets openbaar zijn zou dan de wijze waarop) de heeren gaan zitten, snuifjes nemen, en hun *voor* of *tegen* uitspreken?

Zoodra men een perpetueel zwijgen veroorlooft, valt het moeijelijk aan te toonen dat deze of gene te kort schiet in staatkunde of verstand. Indien de provinciale staten ons louter vertegenwoordigers geven van het zwijgen, bestrij dan eens de staatkundige gevoelens dier heeren.

Neen! de herkiezing van het uitvallende lid te bevorderen, was niet onstaatkundig van een oppositie-blad; het was niet onstaatkundig tweeledig partij te trekken van de keus, door aan te tasten degenen, die zich het meest bloot geven, en door te zorgen dat de zoodanigen toch steeds worden herkozen. Het was eene juiste aanmerking, meenen wij, welke men ons onlangs maakte: in den tegenwoordigen staat van zaken ware het voor de oppositie te wenschen; dat de provinciale staten louter vertegenwoordigers kozen gelijk de heer FRETS.

TURKIJE.

Het *Journal de Smyrne*, van 9 augustus, behelst, aangaande de ontworpen overeenkomst tusschen Turkije en Egypte, onder de bemiddeling der vijf mogendheden, een artikel, waarin men onder anderen leest: »Wij wenschen zeer levendig dat de hoop om den vrede op vaste en duurzame grondslagen te bevestigen, zich verwezenlijke; doch de kennis, welke wij van *Mehemeds-Ali's* karakter hebben, veroorlooft ons niet het algemeene vertrouwen te deelen. De grondslagen, waarop men onderhandelen zal, zijn nog niet bekend, maar wij meenen te kunnen melden, dat *Mehemed-Ali* veel van zijne vorderingen zal moeten opgeven. Indien de Europische mogendheden instemmen in de instandhouding en bevestiging van *Mehemed-Ali's* gezag, zoo hebben zij niet minder besloten de veiligheid en integriteit van het Turksche rijk te handhaven en te waken, dat het besluit, hetwelk men nemen zal, geen hindernis werde voor de verdere ontwikkeling zijner magt en zijner materiele belangen. Terwijl men gebeurde zaken laat bestaan, zal men, dit betwijfelen wij niet, alle belangen weten overeen te brengen."

Odessa, [illegible] generaal *Lüders* die onlangs aan de Russisch-Moldavische grenzen aangekomen was, heeft zich thans naar Borodino begeven. Een Russisch legerkorps nadert de Pruth en den Neder-Donau; men weet zich het doel dier beweging niet te verklaren, daar het toch wel niet doelmatig zijn zou, de Porte, ingeval zij door een Egyptisch leger bedreigd wierd, over land hulp toe te voeren. Het is dus waarschijnlijk, dat het voortrukken der Russische troepen geen ander oogmerk heeft dan de Porte vrees aan te jagen, waaraan de heer *v. Butenieff* reeds moet hebben gedreigd Konstantinopel te zullen verlaten, zoodra eenig vreemd escader verlof kreeg om de Dardanellen binnen te zeilen, of zoodra er te Konstantinopel een onregtmatig bestuur opkomen mogt. Dit laatste schijnt te zien op het geval, dat het *Mehemed-Ali* mogt gelukken, *Chosrew*-pacha te verdringen en zich in zijne plaats aan het hoofd der zaken te stellen.

(*Allg. Zeit.*)

Konstantinopel, *10 aug.* Een ontzettende brand die meer dan duizend huizen in asch legde, dreigde de geheele stad te vernielen en eene reactie daar te stellen, die sedert den dood des sultans gelukkiger wijze vermeden werd, doch thans ligt had kunnen uitbarsten. Men sprak reeds van vreemde hulp in te roepen, ten einde de rust der hoofdstad te bewaren. Evenwel is het der stedelijke overheden gelukt de gemoederen gerust te stellen, en inzonderheid toonde *Chosrew*-pacha bij deze gelegenheid groote energie, [illegible]

RUSLAND en POLEN.

St. Petersburg, *21 aug.* Het departement van den buitenlandschen handel heeft, gelijk sedert 1824 ieder jaar geschiedt, thans, in Russische taal, tabellarische overzigten van Ruslands handel met het buitenland, gedurende het verloopen jaar 1838, uitgegeven. Blijkens dezelve werd er gedurende dat jaar 1°. uitgevoerd:

Naar het buitenland, voor	300,016,256 roebels.
» Finland, voor	3,915,854 »
» het koningrijk Polen, voor	9,593,577 »
	313,525,687 roebels.

(Voor 49,040,527 roebels meer dan in 1837.)

2°. ingevoerd:

Uit het buitenland, voor	243,928,385 roebels.
» Finland, voor	1,216,965 »
» het koningrijk Polen, voor	2,570,142 »
	247,715,492 roebels.

(Voor 4,041,685 roebels meer dan in 1837.)

De waarde van den uitvoer overtrof dus die van den invoer met 65,810,195 roebels.

(*Pr. St. Z.*)

DUITSCHLAND.

[illegible] Z. M. de koning der Belgen heeft den heer *Lebeau*, [illegible] Leopolds-orde, gouverneur der provincie Namen, lid der Belgische [illegible] afgevaardigden, als buitengewoon gezant bij den hoogen senaat [illegible] geaccrediteerd.

(*Fr. Ob. P. A. Z.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, *22 aug.* Uit Konstantinopel [illegible] de laatste berigten van den 9den dezer niets meldingwaardigs. [illegible] zijn natuurlijk op de besluiten der groote mogendheden gerigt, [illegible] bescherming de Porte staat. *Chosrew*-pacha schijnt een der sterkste [illegible] te wezen. Als voorstander der hervormingen van den sultan heeft [illegible] de nieuwe school voor militaire artsen, die reeds den ondergang [illegible] gered.

(*K. Z.*)

Weenen, *24 aug.* De vorst van *Metternich* bevindt zich sedert twee dagen volkomen vrij van koorts, zoodat men de ziekte als geweken beschouwt. Intusschen zullen er nog wel eenige dagen verloopen eer hij zijne gewone bezigheden hervat, daar de geneesheeren hem dringend aanbevolen hebben vooreerst alle inspanning te vermijden.

PRUISSEN.

Berlijn, *29 aug.* Gisteren morgen is hier aan de longteering gestorven de Turksche zaakgelastigde aan ons hof, *Rahmi*-effendi.

(*Pr. St. Z.*)

ENGELAND.

Londen, *29 aug.* De *Courier* zegt heden: »De pogingen van den pretendent naar de Spaansche kroon nemen eene wending, waaruit men mag opmaken, dat de burgeroorlog daar te lande deszelfs einde nadert."

— Men heeft hier over land berigten uit Oostindië ontvangen; die uit Canton loopen tot 19 april. De gesteldheid van zaken was in die stad nog dezelfde; de vreemdelingen werden gevangen gehouden en alle handel was gestremd. De gemeenschap tusschen Canton en Macao had ganschelijk opgehouden en de schepen waren ter reede van laatstgenoemde plaats den uitslag der onderhandelingen van de Engelsche kommissarissen wachtende.

FRANKRIJK.

Parijs 29 aug. Bij den toenemenden invloed der Napoleontische partij, als welker voornaamste orgaan het nieuw opgerigte dagblad *Le Capitole* is te beschouwen, [illegible] generaal *Bertrand*, die *Napoleon* in zijne ballingschap te St. Helena heeft vergezeld, dezer dagen te Bordeaux is aangekomen, en aldaar met vele blijken van belangstelling ontvangen.

Parijs, *30 aug.* De laatste berigten van de Spaansche grenzen luiden, ongunstig voor den pretendent. Wij gelooven intusschen niet, gelijk een dagblad zegt, dat de generaal *Harispe* voor den vlugtenden prins alreeds een verblijf doet gereed maken; maar het is duidelijk, dat zijn toestand hagchelijker is dan ooit te voren; de Navarrezen zijn in openlijken opstand tegen *Maroto*; de gehechtheid van dezen aan de zaak van den pretendent is meer dan twijfelachtig; de hertog *Della Victoria* en *O'Donnell* schijnen het voornemen te hebben, om *Maroto* noch *Cabrera* rust te laten. Don *Carlos* kan onmogelijk deze goed geordende operatiën weerstaan, te meer nu de verdeeldheid onder zijnen aanhang zich daarbij is komen voegen.

BELGIE.

Brussel, *29 aug.* Heden moet koning *Leopold* Ostende hebben verlaten, ten einde zich, over zee, naar Normandië te begeven, en het Fransche koninklijke gezin op het kasteel van Eu te bezoeken. Zoo gezegd wordt, zal hij zich vervolgens van Treport naar Brighton laten overbrengen, en, na een kort verblijf in Engeland, naar Brussel terugkeeren, ten einde de september-feesten bij te wonen. — Nog kort voor zijn vertrek [illegible] verleend. De minister *de Theux* heeft drie dagen in Ostende doorgebragt, en verscheidene conferenciën met den koning gehad. Bij die gelegenheid moet men overeen zijn gekomen, om prins *Joseph de Chimay* als gevolmagtigd minister van België in 's Gravenhage te benoemen.

Men meldt, dat de kostbare schilderijen, welke tot dus verre in het paleis van Z. K. H. den prins *van Oranje* zijn bewaard geworden, eerlang naar 's Gravenhage zullen worden gezonden.

— De afdeeling van den spoorweg van Gent naar Rijssel, die thans voltooid is van Gent tot aan Deijnze-Peteghen, is laatstleden zondag voor de eerstemaal over zijne geheele uitgestrektheid, zijnde 17,600 ellen, bereden. De afstand van Gent tot Deijnze is in 31 minuten afgelegd.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, *1 sept.* Heden morgen is de stoomwagen van Haarlem ten 12 ure afgegaan en heeft den proefrid gedaan met 4 locomotives en 85 passagiers in 29 minuten; de terugtogt van 1½ ure werd naar Haarlem met 4 locomotives en circa 100 personen volbragt in 25 minuten. De Haarlemmerweg stond, niettegenstaande het slechte weder, vol toeschouwers.

's Gravenhage, *30 aug.* Bij besluit van den 24sten dezer, heeft Z. M. bepalingen gemaakt, ten aanzien van het te geven gevolg aan art. 17 van het den 19den april j. l. met België gesloten tractaat. In den aanhef van dat besluit komt voor, dat het noodig is den toestand te bepalen van hen, op wier hoedanigheid als Nederlander de tractaten van 19 april van invloed zouden kunnen zijn, doch die thans eenige Nederlandsche dienstbetrekking bekleeden of zich anderzins [illegible] art. 17 van het tractaat met België te vestigen; — alsmede dat de voorzeide personen een verkregen regt hebben, om in die gevallen, bij voortduring, als Nederlanders te worden aangemerkt, en dat aan dit regt door de staatkundige overeenkomsten met België niet behoort te worden te kort gedaan.

Bij art. 1 van het besluit wordt bepaald, dat degenen, op wier hoedanigheid als Nederlanders de tractaten van 19 april van invloed zouden kunnen zijn, bij voortduring die hoedanigheid behouden, zonder dat er, behalve de voortduring hunner dienstbetrekking, daartoe eenige verklaring van hunne zijde, of toelating der Nederlandsche regering vereischt wordt.

Art. 2 bepaalt, dat de in art. genoemde personen, doch welke geene openbare dienstbetrekking bekleeden, indien zij reeds binnen dit rijk woonachtig zijn of verblijven, mede de hoedanigheid van Nederlander behouden, mits binnen 6 maanden na dit besluit hunne verklaring deswege afleggende.

Art. 3 bepaalt, dat alle andere personen, niet behoorende onder de in de beide vorige artikelen vermelde, en die verlangen mogten de hoedanigheid van Nederlander, waarop de meergemelde tractaten van invloed zouden kunnen zijn, te behouden, binnen twee jaren, naar de ratificatie dier tractaten, aan Z. M. eene verklaring moeten inzenden en verzoeken zich in Nederland te mogen vestigen.

Art. 4 behelst eene verlenging der bovenvermelde termijnen voor de personen, die zich elders buiten België ophouden.

— Door Z. M. zijn dezer dagen octrooijen verleend aan *C. H. Ciriaci* te Amsterdam, voor den tijd van 10 jaren, op de invoering en verbetering van een verwarmings-toestel, geschikt om groote localen te verwarmen, en om plantaardige zelfstandigheden te droogen, en aan *Fl. Young* te Londen, voor den tijd van 15 jaren, op de invoering alhier van eene uitvinding om lijnwaad en andere fabrijkstoffen ondoordringbaar (waterproef) te maken.

— Heden is het 1ste bataljon jagers, sterk omtrent 600 man, uit Tilburg, en laatstelijk uit Rotterdam, alhier binnengekomen.

's Gravenhage, 31 *aug.* Omtrent het zoo veel geruchtmakend ontwerp van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland tot wijziging in de administratie van dat hoogheemraadschap, verneemt men de volgende bijzonderheden, die, hoe ongeloofelijk dezelve ook mogen voorkomen, algemeen verzekerd worden waar te zijn.

» In dat voorstel tot *bezuiniging*, zou het traktement van den dijkgraaf van [illegible] van *f* 1200 op *f* 1500 gebragt, dus *f* 300 verhoogd worden; de traktementen der hoogheemraden op *f* 1000 voor ieder, en dat van den secretaris en rentmeester op *f* 2000 *bepaald* blijven; doch dat van den fabriek *verhoogd worden*, terwijl de emolumenten geheel of gedeeltelijk zouden worden afgeschaft. De voordragt der hoogheemraden bij vacature, zou *aan hoogheemraden verblijven* en die post levenslang bezeten worden. De ambacht- en polderbesturen zouden afgeschaft en Schieland in zes districten worden verdeeld, elk onder eenen schout en eenige heemraden, *die door dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland zouden worden aangesteld*. Belangrijke geconcessioneerden en zelfs gekochte regten der ingelanden en der steden Rotterdam, Gouda en Schiedam zouden vernietigd en de magt van dijkgraaf en hoogheemraden, ten koste van dezelven, aanmerkelijk uitgebreid worden. Door alle deze veranderingen en verkorting der regten van anderen, *zou men*, (volgens het berigt in den *Nederlander*, geplaatst in het n°. van 24 augustus jl.) 50 cents per bunder bezuinigen. Het blijkt echter, dat noch ingelanden, noch de steden, geneigd zijn, hunne regten en vrijheden voor dien of zelfs hoogeren prijs aan dijkgraven of hoogheemraden af te staan, en veel meer verlangen de bezuiniging te zien daarstellen door de vermindering van het personeel en de tractementen van het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden; den verkoop van het gemeene landhuis, enz., enz. (*Nederl.*)

Rotterdam, 29 *aug.* Naar men verneemt, voldoet het voorstel van het hoogheemraadschap van Schieland, waarvan bereids melding is gemaakt, [illegible] in strijd met [illegible] van verscheidene polder- en ambachtsbesturen adressen of protesten daartegen aan heeren gedeputeerde staten zijn ingezonden; uithoofde, bij het voorstel, bezuinigingen zijn voorgedragen ten aanzien van zaken, waaromtrent de ingelanden geene bezuiniging verlangen, of die zij zelven zouden kunnen invoeren; — de tractementen daarentegen, die men verminderd wenschte te zien, of zijn verhoogd, of op de vorige hoogte gebleven, — en niet is voldaan aan het verlangen, dat de hoog-heemraden voortaan door de ingelanden en uit de ingelanden, voor een bepaald aantal jaren, zouden worden verkoren. Ook van zaken, waardoor de regten der stedelijke regeringen en die der ingelanden allezins zouden worden verkort. (*Haarlemsche Courant.*)

Kampen, 1 *sept.* Het jagerkorps van *Cleerens*, hetwelk hier vier jaar en zeven maanden heeft garnizoen gehouden, is dezen morgen naar Harderwijk uitgemarcheerd. Zonder te spreken van de voordeelen, welke dat korps onze stad aanbragt, verliezen wij ook veel aan deszelfs fraai horenmuzijk, het gezellig verkeer met heeren officieren, en de algemeene levendigheid die hetzelve te weeg bragt. Talrijke scharen onzer bevolking waren op de been, en zagen deze troepen, die in 't algemeen geene andere dan aangename herinneringen achterlaten, den marsch aannemen.

— Men verneemt, dat er groote veranderingen bij het militaire op handen zijn. Onder anderen wordt verhaald, dat de directeur-generaal van oorlog *Trip*, kanselier zal worden, en de generaal *Schuurman*, directeur-generaal van oorlog. Dat voorts de militaire akademie van Breda verlegd zal worden naar Delft, de kadetten van de infanterie en kavallerie bij de korpsen zullen worden ingedeeld, en te Delft niet anders zal zijn als artillerie en genie. (*Kamp. Cour.*)

Mengelwerk.

Aan den heer Dirk Donker Curtius.

(Dit stuk, van zeer geachte zijde ter plaatsing toegezonden, wordt hier als uitdrukking eener individuële meening medegedeeld, welke overigens geheel voor rekening van den schrijver wordt gelaten.)

Met bijzonder groot genoegen heb ik de opwekking van Mr. DIRK DONKER CURTIUS gelezen. Dat is de taal van een opregten vriend van zijn vaderland, die het wel meent met het volk en met den Koning. God geve dat zijne stem ingang vinde en dat velen mogen ontwaken uit den doodelijken slaap, die ons met ondergang en met gewis verderf bedreigt.

Slechts op één punt ben ik het met den edelen schrijver niet eens. Hij zegt: » de Staten-Generaal zullen geen zelfmoord begaan."

Dat oordeel is te hard. — Wel is waar, gedurende de laatste tien jaren, heeft de meerderheid der Tweede Kamer al de voorstellen van het gouvernement door een goedkeurend votum bekrachtigd, en dus ons geloof aan de zelfstandigheid van dat hooge staats-ligchaam aan het wankelen gebragt.

Moeten wij echter niet vertrouwen, dat de drang der tijden, dat de vrees, om bij onze verwikkelde buitenlandsche aangelegenheden moeijelijkheden voor de regering te verwekken, grooten invloed heeft gehad op het gedrag van velen?

Onderscheidene van die ja-zeggende leden zijn mij bijzonder bekend; ik houde mij overtuigd, dat zij, ter goeder trouw, hebben gemeend te moeten bukken voor de noodzakelijkheid, en dat geen slaafsche geest van onderwerping hunne handelingen heeft bestuurd.

Nu het de vrijheid en de toekomst geldt van Nederland, nu zij te kiezen zullen hebben tusschen alleenheerschende magt en tusschen eenen grondwettigen regeringsvorm, zal hunne keuze niet twijfelachtig zijn.

Ja! onze Staten-Generaal zullen zich waardig toonen het Nederlandsche volk te vertegenwoordigen. — Zij zullen het inzien, dat er zonder eene goede grondwet aan geene duurzame rust, aan geen volksgeluk, aan geenen vooruitgang te denken valt.

En, wanneer zij, door het invoeren van vrije verkiezingen, hun ontslag uit hunne tegenwoordige betrekking zullen hebben daargesteld, zullen zij nog geenen zelfmoord hebben begaan; want het Nederlandsche volk zal gaarne, als deszelfs vertegenwoordigers, mannen kiezen, die zullen hebben medegewerkt tot het verbeteren van het gebrekkige, tot het vestigen van orde en van vrijheid.

Aan sommige der steeds ja gezegd hebbenden mogen wij welligt twijfelen, maar mannen als: CORVER HOOFT, VAN ALPHEN, RENGERS, [illegible], BODDAERT, VAN DER VELDE, (die nooit uit het oog verliezen mag dat hij den braven VAN RES vervangen heeft) DE JONGE VAN KAMPENS NIEUWLAND, GOCKINGA, VAN SWINDEREN, CATS, VAN ASCH VAN WIJK, BINKES, en meer anderen misschien, zullen niet vergeten wat zij aan zich zelven, wat zij aan het vaderland verpligt zijn.

Neen, [illegible] ook het voorstel der regering [illegible] grondwet, moge bevonden worden; de Staten-Generaal zullen het vertrouwen en de verwachting der natie niet beschamen.

Een vriend van Orde en Vrijheid, die,
voor als nog, teekent:

†.† [illegible]

Correspondentie.

Wij hebben dezer dagen een buitengewoon groot getal ingezonden stukken ontvangen, waarvan de meeste uit plaatsgebrek, andere om andere redenen moesten worden ter zijde gelegd. Vele dier stukken behelsden dankbetuigingen en hulden aan den heer DIRK DONKER CURTIUS, wegens zijnen brief aan alle vrienden van orde en vrijheid. Het was ons onmogelijk al de stukken te plaatsen; nogtans zullen wij aanteekening houden van den naam der inzenders. — Andere gelden ongeregeldheden bij gelegenheid van 's konings verjaardag; — andere wederom het huwelijk van den erfprins. Een paar stukken behelsden aanmerkingen en klagten betrekkelijk het bestuur onzer koloniën; deze stukken konden niet worden geplaatst, omdat geene handteekening ons de waarheid van het aangevoerde waarborgde. Hoe dikwijls wij het namelijk ook herhalen, dat stukken welke daadzaken betreffen, althans ten behoeve der courant, moeten worden geteekend, blijft men zulks dikwijls verzuimen. Dit is niet genoeg indien zoodanige stukken niet gevaarlijk zijn; maar wij willen ons niet blootstellen om onwaarheden mede te deelen.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 1 Sept. 1 El 2 Palm 9 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 6 D.
Den 2 Sept. 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 4 D.

Advertentiën.

Mijne huisvrouw *J. G E R R I T Z E N* beviel heden van eene [illegible]

ARNHEM,
den 31sten Augustus
1839. *J. COERS.*

Men is van meening, in het Logement *de Dood*, onder *Wilpe*, ten overstaan van Mr. *W. H. T A A IJ*, Notaris te *Arnhem*, op Donderdag den 12den September 1839, in het openbaar, met genot van hooggeld, te doen inzetten, en, op Donderdag den 26sten September daaraanvolgende, telkens des voormiddags ten elf ure, finaal te verkoopen:

Het E R F en G O E D, *Hoflust* genaamd, gelegen aan den Straatweg onder *Twello*, bestaande in H U I S, voor weinige jaren nieuw gebouwd, en H O F, bepoot met allenbeste V R U C H T- en andere B O O M E N; groot 23 Roeden en 20 Ellen, spoedig in eigen gebruik te aanvaarden.

Meerdere inlichtingen te bevragen ten kantore van bovengenoemden Notaris.

VERKOOPING VAN VAST GOED.

Op Maandag den 16den September 1839, des namiddags ten 3 ure, in het Logement *de Kroon*, binnen *Zutphen*, zullen bij inzet geveild, en op den 30sten September daaraanvolgende, ter zelfder uur en plaatse, naar genoegen geldende, verkocht worden:

1°. Een Kapitaal H E E R E H U I S voorzien van onderscheiden meest groote en geplafonneerde K A M E R S, benevens *twee* annexe T U I N E N; Voorts K O E T S H U I S en S T A L L I N G, staande binnen *Zutphen* bij de Hospitaals binnenpoort, gemerkt V 624.

2°. Een H E E R E N H U I S, mede voorzien van onderscheiden K A M E R S, mitsgaders *twee* annexe uitgestrekte T U I N E N, gelegen binnen *Zutphen* in den Geweldigershoek; gemerkt V 269.

3°. En H U I S en E R F, op het Oude Wand, binnen *Zutphen*, gemerkt V 412.

4°. Een H U I S met een Gang, waarin *vijf* W O N I N G E N, staande binnen *Zutphen* in de Laarpoort; gemerkt V 1092.

Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris Mr. *M. J. VAN LÖBEN SELS*, zoo mede, wat het *eerste* Huis betreft, bij den heer Notaris *H. F. LULOFS*, beiden residerende te *Zutphen*.

Men is voornemens, om [illegible] den 21sten September [illegible] daaraanvolgende bij toeslag, telkens des voormiddags ten *elf* ure, in het Logement *de* [illegible] *Elburg*, in het openbaar, met magtiging der Arrondissements-Regtbank te *'s Hertogenbosch*, door Mr. *G. A. H O E F H A M E R*, Notaris te *Elburg*, te doen veilen en verkoopen:

Een onverdeeld *elfde gedeelte* in de belangrijke zoogenaamde *Oldebroeker- en Staverdensche* grove en smalle T I E N D E N, geheven wordende onder de Kerspelen *Oldebroek*, *Garderen*, *Elspeet*, *Putten*, *Ermelo* en daarbij gelegen Buurtschappen, op de *Veluwe*, in *Gelderland*.

Informatiën omtrent den opbrengst van het gemelde Aandeel en de Koopsvoorwaarden zijn te verkrijgen ten Kantore van genoemden Notaris, mits de brieven worden gefrankeerd.

L E E S H I E R!

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de V E R K O O P I N G VAN HET L A N D G O E D *de Haere*, nabij *Elburg*, *voorloopig* en tot nadere aankondiging I S U I T G E S T E L D.

Op den 27sten Augustus 1839, is door den Kanton Regter te *Tiel* H A N D L I G T I N G V E R L E E N D, waarbij aan den minderjarigen *G E R A R D U S P H I L I P S E N*, te *Tiel*, zoon van wijlen *W I L L E M P H I L I P S E N* en *G E E R T R U I D A J A S*, [illegible] Echtelieden, worden toegekend de Regten tot de geheele Ontvangst [illegible] en de Beschikking over zijne Inkomsten, het Sluiten van [illegible] het Bebouwen zijner Landerijen en het Drijven van Nering en Handel [illegible] Gedistileerd en Granen.

De Kanton-Regter
[illegible] HARDENBERG.

Een J O N G M E N S C H [illegible] 20 jaren, van goede familie en van onbesproken gedrag, zag zich gaarne als L E E R L I N G geplaatst in eene T A B A K S - A F F A I R E, liefst in de provinciën *Utrecht* of *Holland*. Hiertoe in aanmerking, gelieve men zich met *franco*-brieven te adresseren bij den Boekdrukker, *C. A. T H I E M E*, te *Arnhem*.

TE KOOP:

een extra, goed gedresseerde staande P A T R IJ S - H O N D, zijnde Reu en 5 jaar oud. — Te bevragen op den Huize *Ommershof*, bij *Velp*.

De Ondergeteekende heeft de eer aan H E E R E N J A G T L I E F H E B B E R S te berigten, dat bij hem te bekomen zijn en voor het aanstaande Jagt saisoen ruim voorzien is van extra beste enkele en dubbele G E W E R E N, dito P I S T O L E N enz. In de gelegenheid gesteld zijnde, dezelve tot de minst mogelijke prijzen te verkoopen, beveelt hij zich in ieders gunst en aanbeveling, eene prompte bediening beloovende.

H. J. GERRITZEN,
Turfstraat n°. 280 te Zutphen.

G. BLANCKE EN ZOON, *W. U. R. F. BAIN EN ZOON*, Makelaars, zullen, op Maandag den 16den September 1839; des middags ten 12 ure precies, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement*, te *Amsterdam*, ten overstaan van den Notaris *A. VAN ETTEN*, verkoopen eene liquide partij E F F E C T E N; als: O B L I G A T I E N, *Stad Middelburg*, *Haarlem*, *Haven van Texel* 3 pCt. *Straatweg* van *Naarden* naar *Amersfoort*; idem *Posthuis Groeneveld tot Baarn*, *WALBECK* bij *BOAS*, *ELIAS PACHE* bij *HOGEUR en COMP*; O B L I G A T I E N en A A N D E E L E N ten lasten planters en plantagiën in *Suriname*, bij *DEUTZ*, *SOBRE*, *BRUXKAMP*, *VAN DE POLL*, *Ja. A. en C. CLIFFORD*, *en DE CHEVALLIER*, generale Vermeulen, [illegible] 6½ en 14 ton, O B L I G A T I E N plantagie [illegible] *Vrouwen*, *Vlijt*, *Hulp en Montauban*, *Divonia*, *Mon Sort et le Contentement*, *Louisenburg*, *de Hoop*, en de grond *Nieuw Amsterdam*, *Twijfelachtig*, *Nieuw Kuylenburg*, *Constantia*, *Nieuwe Hoop*, *Schalen*, *Malabatrum* en *Groenendaal*, *Penoribo*, *l'Esperance*, en *Nieuw Wederhoop*, *Leverpoel en Cornelis Vriendschap* en *Duringe*, *Planters in Essequebo kantore CHANGUION*, *RIJNEVELD*, *SANTHEUVEL* enz., welke E F F E C T E N benevens de ver-condities, vier dagen voor en op den verkoopdag, ten Kantore van bovengemelden Notaris (volgens notitiën) ter visie zullen liggen, welke bij gemelde Makelaars te bekomen zijn.

Bij *C. A. T H I E M E*, te *Arnhem*, is heden van de pers gekomen en verzonden de in de *Arnhemsche Courant* van 25 Augustus voorloopig aangekondigde *B R O C H U R E*, getiteld:

O R D E,

DOOR

Mr. Dirk Donker Curtius.

De prijs is *f* 0-40.

Deze belangrijke Brochure kan niet *algemeen* in commissie worden verzonden, en gelieven Heeren Boekhandelaren, die dezelve niet mogten hebben ontvangen, [illegible] correspondenten te ontbieden, [illegible]

Dezelve is onder anderen te bekomen te Amsterdam bij de Boekhandelaars *Portielje*, *van Kesteren*, *Brave*, *van Bakkeness*, *Schonekat en Schoneveld & zoon*; te Rotterdam bij *van Baalen* en *Wijt en zonen*; te 's Gravenhage bij *van Weelden* en *Fuhri*; te Leiden bij *van der Hoek*; te Delft bij *de Groot*; te Utrecht bij *van Terveen & zoon* en *van Woestenberg*; te Middelburg bij *van Benthem en Jutting* en *Gebroeders Abrahams*; te Groningen bij *Oomkens*, *Schierbeek* en *van Zweeden*; te Leeuwarden bij *Brouwer* en *Suringar*; te Assen bij *van Triebt*; te Zwolle bij *van Stegeren*; te Deventer bij *Brouwer*; te Zutphen bij *Thieme*; te Doesborgh bij *Kets & Lambrechts*; te Nijmegen bij *Thieme*; te Tiel bij *Campagne* en *van Wermeskerken*; te 's Bosch bij *Palier & zoon*; te Breda bij *Broese*; te Haarlem bij *Loosjes* en *van Loghem*; te Alkmaar bij *Coster*; te Amersfoort bij *Blankenberg & zoon* en [illegible]; te Harderwijk bij *Barends*; te Vlissingen bij *Mestdagh*; te Goes bij [illegible] *wens & zoon*; enz. enz.

Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.

Voor de maand September 1839.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*, den 3, 6, 8, 11, 13, 16, 18, 21, 23, 26, en 28, des morgens te 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorp* en *Keulen*, den 4, 7, 9, 12, 14, 17, 19, 22, 24, 27, en 29, des morgens te 7 ure.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp* en *Arnhem*, den [illegible] 16, 19, 21, 24, 26, en 29, des morgens te 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 5, 7, 10, 12, 15, 17, 20, 22, 25, 27, en 30, des morgens ten 9½ ure.

Bij de aankomst der booten te *Vreeswijk* staat een geschikt rijtuig gereed om de passagiers dadelijk naar *Utrecht* en *Amsterdam* te brengen.

Aankomst te *Utrecht* voor of omstreeks 3 ure des namiddags; prijzen der plaatsen: groote kajuit *f* 2,75, voorkajuit *f* 2,10.

Aankomst te *Amsterdam* voor of omstreeks 7 ure des avonds; prijzen der plaatsen; groote kajuit *f* 5 en voorkajuit *f* 4,35.

Het kantoor aan den Rijn is open van des morgens 8 tot 12 ure, en des namiddags 4 tot 8 ure.

De Agent te Arnhem,
B. BLECKMANN.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.